

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

18. april 2013*

»Social sikring — forordning (EØF) nr. 1408/71 — artikel 1, litra r) — begrebet »forsikringsperioder« — artikel 46 — beregning af alderspension — forsikringsperioder, der skal tages i betragtning — grænsearbejder — uarbejdsdygtighedsperiode — kumulation af tilsvarende ydelser, som udbetales af to medlemsstater — manglende hensyntagen til denne periode som en forsikringsperiode — bopælskrav — nationale antikumulationsregler«

I sag C-548/11,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Arbeidshof te Antwerpen (Belgien) ved afgørelse af 27. oktober 2011, indgået til Domstolen den 31. oktober 2011, i sagen:

Edgard Mulders

mod

Rijksdienst voor Pensioenen,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Ilešič, og dommerne E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh (refererende dommer), C. Toader og C.G. Fernlund,

generaladvokat: P. Cruz Villalón

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

— den belgiske regering ved M. Jacobs og L. Van den Broeck, som befuldmægtigede

— Europa-Kommissionen ved V. Kreuzschitz og M. van Beek, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

* Processprog: nederlandsk.

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 1, litra r), og artikel 46 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996 (EFT 1997 L 28, s. 1, herefter »forordning nr. 1408/71«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet under en tvist mellem Edgard Mulders og Rijksdienst voor Pensioenen (den belgiske statslige pensionsanstalt, herefter »RVP«) angående en manglende hensyntagen med henblik på beregningen af Edgard Mulders' alderspension i Belgien til en uarbejdsdygtighedsperiode, hvorunder han modtog en sygeforsikringsydelse i en anden medlemsstat, i det foreliggende tilfælde Nederlandene.

Retsforskrifter

EU-retlige forskrifter

- 3 Artikel 1 i forordning nr. 1408/71 bestemmer:

»I denne forordning:

[...]

- r) betyder udtrykket »forsikringsperioder« bidrags- eller beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, der i den lovgivning, hvorefter de er tilbagelagt eller anses for at være tilbagelagt, betegnes eller anerkendes som forsikringsperioder, samt alle dermed ligestillede perioder, for så vidt de efter denne lovgivning anses for ligestillet med forsikringsperioder

[...]«

- 4 Forordningens artikel 13, som henhører under dennes afsnit II med overskriften »Bestemmelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes«, indeholder i stk. 2 en række regler med henblik på at afgøre, hvilken lovgivning der finder anvendelse på området for social sikring. Det anføres, at disse regler finder anvendelse med forbehold af nævnte forordnings artikel 14 til 17, som indeholder forskellige særlige regler.
- 5 Artikel 13, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1408/71 bestemmer:

»[...] en person, der har lønnet beskæftigelse på en medlemsstats område, [er] omfattet af denne stats lovgivning, selv om han er bosat på en anden medlemsstats område, eller den virksomhed eller arbejdsgiver, der beskæftiger ham, har sit hjemsted eller sin bopæl på en anden medlemsstats område.«

- 6 Forordningens artikel 13, stk. 2, litra f), som blev indsat i denne forordning ved Rådets forordning (EØF) nr. 2195/91 af 25. juni 1991 (EFT L 206, s. 2) med virkning fra den 29. juli 1991, lyder således:
»[...] en person, som ophører med at være omfattet af en medlemsstats lovgivning, uden at han bliver omfattet af en anden medlemsstats lovgivning i overensstemmelse med en af reglerne i ovenstående litra eller med en af de i artikel 14 til 17 omhandlede undtagelser eller særlige regler, [er] omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område han er bosat, i overensstemmelse med bestemmelserne i denne lovgivning alene.«

7 Tredje betragtning til forordning nr. 2195/91 har følgende ordlyd:

»Som følge af Domstolens dom [af 12. juni 1986, sag 302/84, Ten Holder, Sml. s. 1821,] har det vist sig nødvendigt at indsætte et nyt litra f) i artikel 13, stk. 2, i forordning [...] nr. 1408/71 for at fastsætte, hvilken lovgivning der skal finde anvendelse på personer, som ophører med at være omfattet af en medlemsstats lovgivning, uden at de bliver omfattet af en anden medlemsstats lovgivning, i overensstemmelse med en af de i artikel 13, stk. 2, litra a) til g), fastsatte regler eller med en af de undtagelser, der er fastsat i artikel 14 til 17 i nævnte forordning [...]«

8 Artikel 46 i forordning nr. 1408/71 med overskriften »Ydelsernes fastsættelse«, som findes i forordningens afsnit III med overskriften »Særlige bestemmelser om de enkelte arter af ydelser« og i forordningens kapitel 3 med overskriften »Alderdom og dødsfald (pensioner)«, er affattet således:

»1. Såfremt de foreskrevne betingelser i en medlemsstats lovgivning for erhvervelse af ret til ydelser er opfyldt, uden at hverken artikel 45 eller artikel 40, stk. 3, behøver at bringes i anvendelse, gælder følgende regler:

a) Den kompetente institution beregner det ydelsesbeløb, der skal udredes:

- i) dels i henhold til den for institutionen gældende lovgivning alene
- ii) dels i henhold til stk. 2.

b) Den kompetente institution kan imidlertid undlade at foretage beregningen i henhold til litra a), nr. ii), såfremt det beløb, der fremkommer, svarer til eller er lavere end det beløb, der fremkommer ved beregningen i henhold til litra a), nr. i), idet der ses bort fra forskelle med hensyn til afrunding, for så vidt denne institution ikke anvender en lovgivning, hvori der er fastsat bestemmelser om forbud mod dobbeltydelser som de i artikel 46b og 46c omhandlede, eller, såfremt lovgivningen indeholder bestemmelser herom i det i artikel 46c omhandlede tilfælde, forudsat, at den kun indeholder bestemmelser om medregning af andre ydelser svarende til forholdet mellem de forsikrings- og bopælsperioder, der er tilbagelagt efter denne lovgivning alene, og de forsikrings- og bopælsperioder, der efter denne lovgivning kræves for at opnå en fuldstændig ydelse.

[...]

2. Såfremt de foreskrevne betingelser i en medlemsstats lovgivning for erhvervelse af ret til ydelser kun opfyldes ved anvendelse af artikel 45 og/eller artikel 40, stk. 3, gælder følgende regler:

a) Den kompetente institution beregner det teoretiske beløb for den ydelse, som den pågældende ville kunne gøre krav på, hvis samtlige forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er tilbagelagt i de medlemsstater, hvis lovgivning arbejdstageren eller den selvstændige erhvervsdrivende har været omfattet af, havde været tilbagelagt i den omhandlede medlemsstat og efter den lovgivning, der gælder for den pågældende institution på det tidspunkt, da ydelsen skal fastsættes. Såfremt ydelsesbeløbet efter nævnte lovgivning er uafhængigt af længden af de tilbagelagte perioder, anses dette beløb for at være det i nærværende litra omhandlede teoretiske beløb.

b) Den kompetente institution fastsætter derefter det faktiske beløb for ydelsen på grundlag af det i litra a) nævnte teoretiske beløb efter forholdet mellem længden af de forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning forud for forsikringsbegivenhedens indtræden, og den samlede længde af de forsikrings- og bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i alle de berørte medlemsstater forud for forsikringsbegivenhedens indtræden.

3. Den pågældende har fra den kompetente institution i hver af de berørte medlemsstater ret til de højeste ydelsesbeløb beregnet i henhold til stk. 1 og 2, medmindre andet eventuelt følger af anvendelsen af bestemmelserne om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser, som er fastsat i den lovgivning, hvorefter denne ydelse skal udbetales.

Hvis dette er tilfældet, foretages sammenligningen mellem de ydelsesbeløb, der fremkommer efter anvendelse af de nævnte bestemmelser.

[...]«

- 9 Artikel 86 i forordning nr. 1408/71, som findes i sidstnævntes afsnit VI med overskriften »Forskellige bestemmelser«, lyder således:

»1. Begæringer, erklæringer, klager eller appel, der i medfør af en medlemsstats lovgivning skal være indgivet til en myndighed, en institution eller en domstol i den pågældende stat inden en bestemt frist, skal anses for rettidigt indgivet, såfremt de inden for samme frist er indgivet til en tilsvarende myndighed, institution eller domstol i en anden medlemsstat. I så fald skal den myndighed, institution eller domstol, der har modtaget nævnte begæringer, erklæringer, klage eller appel, straks oversende dem, enten direkte eller gennem de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater, til den kompetente myndighed, institution eller domstol i den førstnævnte stat. [...]

[...]«

Den nederlandske lovgivning

- 10 § 6, stk. 1, i den almindelige alderdomslov (Algemene Ouderdomswet, herefter »den nederlandske AOW«) bestemmer:

»1. Forsikret i henhold til denne lov er personer, som ikke er fyldt 65 år, og som [...]

- a. har bopæl her i landet, eller
- b. ikke har bopæl her i landet, men som er indkomstskattepligtige med hensyn til arbejde udført inden for rammerne af et ansættelsesforhold i Nederlandene eller på kontinentalsoklen.«

- 11 De kongelige anordninger nr. 557 af 19. oktober 1976 og nr. 164 af 3. maj 1999 udelukker med henblik på erhvervelse af en pension på grundlag af den nederlandske AOW kumulation af ydelser oppebåret i henhold til lov om forsikring mod uarbejdsdygtighed (Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, herefter »den nederlandske WAO«) og ydelser oppebåret i henhold til udenlandsk lovgivning, idet modtagerne af sådanne kumulerede ydelser ikke anses for forsikrede i henhold til den nederlandske AOW.

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 12 Edgard Mulders, som er belgisk statsborger og bor i Belgien, startede med at arbejde i denne medlemsstat den 25. januar 1957.
- 13 Efter en arbejdsulykke, som indtraf den 2. oktober 1962, blev hans vedvarende invaliditetsgrad fastsat til 10%. Fra den 1. januar 1969 blev han af den belgiske arbejdsulykkesfond tildelt en ydelse som følge af denne vedvarende invaliditet.
- 14 Edgard Mulders var fra den 14. november 1966 ansat som grænsearbejder i Maastricht (Nederlandene).

- 15 Den 10. februar 1982 blev Edgard Mulders erklæret uarbejdsdygtig i Nederlandene og modtog følgelig i henhold til sygeforsikringsydelser den ydelse, der er fastsat i den nederlandske WAO, svarende til en uarbejdsdygtighedsgrad på 80-100% (herefter »WAO-ydelsen«). I denne ydelse blev der fratrukket bidrag, herunder bidrag til aldersforsikringen, som i henhold til den nederlandske AOW blev indbetalt til den nederlandske socialsikringsordning.
- 16 Edgard Mulders modtog WAO-ydelsen indtil den 25. oktober 1997.
- 17 I 1996 ansøgte Edgard Mulders om pension i både Nederlandene, hos Sociale Verzekeringsbank van Amstelveen (den sociale sikringskasse i Amstelveen, herefter »den nederlandske SV«) og Belgien, hos RVP.
- 18 Ved afgørelse af 20. november 1997 tildelte RVP Edgard Mulders en alderspension. Ved beregningen af denne pension blev der imidlertid ikke taget hensyn til perioden mellem den 10. februar 1982, som var den dato, hvor den pågældende blev anerkendt som værende uarbejdsdygtig i Nederlandene, og den 25. oktober 1997. RVP baserede sin afgørelse på den af den nederlandske SV fremsendte udskrift over de perioder, hvorunder Edgard Mulders havde været forsikret i Nederlandene.
- 19 Den 13. januar 1998 traf den nederlandske SV i forbindelse med undersøgelsen af den pensionsansøgning, som Edgard Mulders havde indgivet i Nederlandene, afgørelse om, at Edgard Mulders i førnævnte periode ikke var forsikret i henhold til den nederlandske AOW, eftersom han samtidig med WAO-ydelsen havde oppebåret en rente i henhold til arbejdsulykkesforsikringen i Belgien. En sådan kumulation er ikke tilladt i den nederlandske lovgivning og udelukker modtagelse af den forsikring, der er fastsat i den nederlandske AOW.
- 20 Ved stævning af 12. februar 1998 anlagde Edgard Mulders sag til prøvelse af RVP's afgørelse ved Arbeidsrechtbank te Tongeren (arbejdsretten i Tongres).
- 21 Ved dom af 9. juni 1999 frifandt denne ret RVP. Retten henviste imidlertid, i henhold til artikel 86 i forordning nr. 1408/71, Edgard Mulders' påstand om, at perioden fra den 10. februar 1982 til den 25. oktober 1997 blev anerkendt som en forsikringsperiode med henblik på alderspensionen, til den kompetente nederlandske ret.
- 22 Den 8. juli 1999 appellerede Edgard Mulders den dom, som blev afsagt den 9. juni 1999 af Arbeidsrechtbank te Tongeren, til Arbeidshof te Antwerpen (appellarbejdsretten i Antwerpen). Edgard Mulders har gjort gældende, at den manglende hensyntagen til den uarbejdsdygtighedsperiode, som efterfulgte det definitive ophør af hans lønnede beskæftigelse i Nederlandene, kan berøre hans ret til fri bevægelighed, som er anerkendt i EU-retten, idet han herved mister fordele, som han er sikret i en medlemsstats lovgivning.
- 23 Den 24. november 1999 traf den nederlandske SV, som baserede sig på de dokumenter, der var fremsendt af Arbeidsrechtbank te Tongeren, afgørelse om, at Edgard Mulders i den pågældende periode ikke var forsikret i henhold til den nederlandske AOW. Eftersom Edgard Mulders definitivt var ophørt med at arbejde i Nederlandene den 10. februar 1982, skulle hans situation med hensyn til aldersforsikringen ifølge denne myndighed fra denne dato udelukkende bedømmes på grundlag af den nederlandske lovgivning, idet de i forordning nr. 1408/71 fastsatte regler om bestemmelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes, ikke længere havde virkning for hans vedkommende. Den nederlandske SV anførte endvidere, at Edgard Mulders hvad angår perioden fra den 10. februar 1982 til den 25. oktober 1997 ikke opfyldte hverken § 6, stk. 1b, i den nederlandske AOW – som fastsætter, at en person, som ikke har bopæl i Nederlandene, for at være forsikret i henhold til nævnte lov i denne medlemsstat skal have haft et arbejde, som er indkomstskattepligtigt – eller den nederlandske lovgivning, som udelukker kumulation af WAO-ydelsen og ydelser oppebåret i henhold til udenlandsk lovgivning.

24 Det fremgår af Europa-Kommissionens bemærkninger, idet denne henviser til de oplysninger, der er fremlagt af RVP i hovedsagen, at Edgard Mulders ikke har anlagt søgsmål til prøvelse af denne afgørelse fra den nederlandske SV.

25 På dette grundlag har Arbeidshof te Antwerpen besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Tilsidesættes artikel 46 i forordning [...] nr. 1408/71 [...] såfremt en periode med arbejdsudygtighed, hvor der oppebæres arbejdsudygtighedsydelse og indbetales [...]bidrag [i henhold til den nederlandske AOW], ikke betragtes som en »forsikringsperiode« som omhandlet i denne forordnings artikel 1, litra r), ved beregningen af en vandrende arbejdstagers pension?«

Om det præjudicielle spørgsmål

Om formaliteten

26 Den belgiske regering er af den opfattelse, at den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse bør afvises fra realitetsbehandling, da forelæggelsesafgørelsen ikke i tilstrækkeligt omfang redegør for hverken de faktiske omstændigheder eller den belgiske og nederlandske lovgivning, på grundlag af hvilke RVP's afgørelse blev truffet, og heller ikke angiver de grunde, som har ført den forelæggende ret til at finde det nødvendigt at forelægge et præjudicielt spørgsmål.

27 Det bemærkes, at det ifølge Domstolens faste retspraksis må antages, at de spørgsmål om EU-retten fortolkning, som den nationale ret har forelagt på baggrund af de retlige og faktiske omstændigheder, som den har ansvaret for at fastlægge – og hvis rigtighed det ikke tilkommer Domstolen at efterprøve – er relevante. Domstolen kan kun afvise en anmodning fra en national ret, hvis det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, såfremt problemet er af hypotetisk karakter, eller såfremt Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan give en hensigtsmæssig besvarelse af de forelagte spørgsmål (dom af 22.6.2010, forenede sager C-188/10 og C-189/10, Melki og Abdeli, Sml. I, s. 5667, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis).

28 Det følger ligeledes af fast retspraksis, at det for at opnå en fortolkning af EU-retten, som den nationale ret kan bruge, er påkrævet, at denne giver en beskrivelse af de faktiske omstændigheder og regler, som de forelagte spørgsmål hænger sammen med, eller i al fald forklarer de faktiske forhold, der er baggrunden for dens spørgsmål. Forelæggelsesafgørelsen skal endvidere angive de nøjagtige grunde til, at den nationale ret har rejst spørgsmål om fortolkningen af EU-retten og har fundet det nødvendigt at forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål (dom af 8.9.2009, sag C-42/07, Liga Portuguesa de Futebol Profissional og Bwin International, Sml. I, s. 7633, præmis 40).

29 Det konstateres imidlertid, at det spørgsmål, der er stillet af den forelæggende ret, vedrører fortolkningen af bestemmelser i forordning nr. 1408/71 i en reel tvist, i forbindelse med hvilken Edgard Mulders, således som det bl.a. fremgår af denne doms præmis 22, har gjort gældende, at den manglende hensyntagen til den periode, hvorunder han oppebar WAO-ydelsen, med henblik på beregningen af hans alderspension i Belgien kan berøre arbejdstagernes ret til fri bevægelighed, som er stadfæstet i EU-retten. Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, hvori der er redegjort for den faktiske og retlige baggrund for tvisten i hovedsagen, at den forelæggende ret har stillet spørgsmålstegn ved, om den manglende hensyntagen til denne periode er i overensstemmelse med nævnte forordning.

30 Under disse omstændigheder kan anmodningen om præjudiciel afgørelse antages til realitetsbehandling.

Om realiteten

- 31 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 1, litra r), og artikel 46 i forordning nr. 1408/71 skal fortolkes således, at de er til hinder for, at en uarbejdsdygtighedsperiode, hvorunder der er blevet udbetalt en sygeforsikringsydelse, på grundlag af hvilken der er indeholdt bidrag til aldersforsikring, i en anden medlemsstat til en vandrende arbejdstager, i forbindelse med beregningen af en alderspension i en medlemsstat af denne anden medlemsstats lovgivning ikke anses for en »forsikringsperiode« som omhandlet i disse bestemmelser med den begrundelse, at den pågældende ikke er bosat i sidstnævnte medlemsstat og/eller har fået udbetalt en tilsvarende ydelse i henhold til lovgivningen i den første medlemsstat, som ikke kunne kumuleres med denne sygeforsikringsydelse.
- 32 Indledningsvis understreges, at den omstændighed, at Edgard Mulders definitivt ophørte med at arbejde i Nederlandene den 10. februar 1982, i modsætning til det af de nederlandske myndigheder anførte i forbindelse med hovedsagen på ingen måde indebærer, at hans situation med hensyn til aldersforsikring fra denne dato udelukkende skal bedømmes på grundlag af nederlandsk lovgivning med den begrundelse, at de regler om bestemmelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes, der er fastsat i artikel 13, stk. 2, i forordning nr. 1408/71, ikke længere havde virkning for hans vedkommende.
- 33 På det tidspunkt, hvor Edgard Mulders definitivt ophørte med at arbejde, dvs. den 10. februar 1982, var artikel 13, stk. 2, litra f), i forordning nr. 1408/71, som bl.a. afgør, hvilken lovgivning der finder anvendelse på personer, som definitivt er ophørt med enhver erhvervsmæssig beskæftigelse (dom af 14.10.2010, sag C-345/09, van Delft m.fl., Sml. I, s. 9879, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis), ganske vist endnu ikke trådt i kraft, eftersom denne bestemmelse først blev indsat i nævnte forordning den 29. juli 1991 efter vedtagelsen af forordning nr. 2195/91.
- 34 Imidlertid konstateres, at Domstolen allerede før denne dato, således som det fremgår af tredje betragtning til forordning nr. 2195/91, havde fastslået, at artikel 13, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1408/71, selv om denne bestemmelse ikke udtrykkeligt nævnte det tilfælde, at en arbejdstager ikke havde beskæftigelse på det tidspunkt, hvor han søgte om at få sygeforsikringsydelser, i påkommende tilfælde henviste til lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område arbejdstageren sidst havde været beskæftiget, således at en arbejdstager, der ophørte med sin beskæftigelse på en medlemsstats område, og som ikke havde taget beskæftigelse i en anden medlemsstat, fortsat var omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor han sidst havde været beskæftiget (jf. i denne retning dom af 12.1.1983, sag 150/82, Coppola, Sml. s. 43, præmis 11, og Ten Holder-dommen, præmis 13-15).
- 35 Heraf følger, at en person som Edgard Mulders, der, i hovedsagen, definitivt ophørte med at arbejde før den 29. juli 1991, og som ikke har arbejdet efterfølgende, henhørte under anvendelsesområdet for bestemmelserne i artikel 13, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1408/71, som, eftersom Edgard Mulders' sidste beskæftigelse var blevet udført i Nederlandene, udpegede den nederlandske lovgivning som den anvendelige lovgivning.
- 36 I det foreliggende tilfælde fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at en hensyntagen til en uarbejdsdygtighedsperiode, i medfør af hvilken der blev udbetalt en sygeforsikringsydelse, som værende en forsikringsperiode med henblik på beregningen af en alderspension ifølge denne nationale lovgivning er underlagt en betingelse om, at den pågældende er bosat på det nationale område, hvis han, som i hovedsagen, er ophørt med enhver lønnet beskæftigelse, der er indkomstskattepligtig i Nederlandene, og at han ikke kumulerer denne ydelse med en tilsvarende ydelse tildelt i henhold til en udenlandsk lovgivning, idet modtagelsen af den forsikring, der er fastsat i den nederlandske AOW, er udelukket, hvis en af disse betingelser ikke er opfyldt.

- 37 Det bemærkes, at de betingelser, som tilvejebringelsen af forsikringsperioder er underlagt, som det fremgår af artikel 1, litra r), i forordning nr. 1408/71, udelukkende er defineret ved den medlemsstats lovgivning, i henhold til hvilken de pågældende perioder er tilbagelagt (jf. bl.a. dom af 17.9.1997, sag C-322/95, Iurlaro, Sml. I, s. 4881, præmis 28, og af 3.3.2011, sag C-440/09, Tomaszewska, Sml. I, s. 1033, præmis 26).
- 38 Imidlertid fremgår det af fast retspraksis, at medlemsstaterne ved fastsættelsen af disse betingelser er forpligtede til at overholde EU-retten og navnlig det formål, der forfølges med forordning nr. 1408/71, samt de principper, som ligger til grund for forordningen (Tomaszewska-dommen, præmis 27), samt artikel 45-48 TEUF, som stadfæster arbejdstagernes ret til fri bevægelighed (jf. i denne retning Iurlaro-dommen, præmis 28, og dom af 3.10.2002, sag C-347/00, Barreira Pérez, Sml. I, s. 8191, præmis 23).
- 39 I denne forbindelse bemærkes, at bestemmelserne i forordning nr. 1408/71 om bestemmelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes, som forordningens artikel 13 indgår i, ikke alene har til formål at undgå en samtidig anvendelse af flere nationale lovgivninger og de komplikationer, som dette kan medføre, men også at forhindre, at personer, som er omfattet af forordning nr. 1408/71's anvendelsesområde, mister deres beskyttelse med hensyn til social sikring, fordi ingen lovgivning finder anvendelse på dem (dom af 11.6.1998, sag C-275/96, Kuusijärvi, Sml. I, s. 3419, præmis 28, af 7.7.2005, sag C-227/03, van Pommeren-Bourgondiën, Sml. I, s. 6101, præmis 34, og af 21.2.2013, sag C-619/11, Dumont de Chassart, præmis 38).
- 40 Disse bestemmelser i forordning nr. 1408/71 indeholder således et sæt udtømmende kollisionsnormer, således at lovgiver i den enkelte medlemsstat herefter ikke er beføjet til at fastlægge rækkevidden af og anvendelsesbetingelserne for national lovgivning for så vidt angår de omfattede personer samt det område, inden for hvilket de nationale forskrifter finder anvendelse (dommen i sagen van Delft m.fl., præmis 51).
- 41 Det følger heraf, at de betingelser, som medlemsstaterne underlægger fastlæggelsen af forsikringsperioder, ikke i noget tilfælde kan have til virkning at udelukke de personer, hvorpå en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede i henhold til forordning nr. 1408/71 finder anvendelse, fra anvendelsesområdet for samme lovgivning (jf. i denne retning dom af 17.1.2012, sag C-347/10, Salemink, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).
- 42 Som Kommissionen med rette har gjort gældende, er dette imidlertid den virkning, som den i hovedsagen omhandlede lovgivning har, derved at den underlægger modtagelsen af den forsikring, der er fastsat i den nederlandske AOW, en betingelse om bopæl, som fører til udelukkelse af en hensyntagen til en uarbejdsdygtighedsperiode, som en ikke-hjemmehørende har været udsat for, ved beregningen af en alderspension.
- 43 På det tidspunkt, hvor denne person ophørte med sin lønnede beskæftigelse, fastslog artikel 13, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1408/71 nemlig princippet om, at en sådan person fortsat var underlagt lovgivningen i den medlemsstat, hvor han sidst havde været beskæftiget, selv om han var bosat på en anden medlemsstats område.
- 44 Denne bestemmelse ville ikke blive overholdt, hvis den bopælsbetingelse, der er fastsat i lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den pågældende ophørte med sin lønnede beskæftigelse, med hensyn til adgangen til den forsikringsordning, som denne lovgivning fastsætter med hensyn til alderspension, kunne gøres gældende over for personer omfattet af nævnte artikel 13, stk. 2, litra a). Hvad angår disse personer har denne bestemmelse til virkning at erstatte bopælsbetingelsen med en betingelse om udøvelse af lønnet beskæftigelse på den pågældende medlemsstats område (Saleminck-dommen, præmis 41).

- 45 I øvrigt bemærkes, at selv om den primære EU-ret ikke kan garantere den forsikrede person, at en flytning til en anden medlemsstat har neutrale virkninger for den sociale sikring, navnlig hvad angår ydelser i anledning af sygdom og alderspension, idet en sådan flytning, henset til de forskelle, der er mellem medlemsstaternes ordninger og lovgivninger, i det konkrete tilfælde kan være mere eller mindre fordelagtig eller bebyrdende for den pågældende person med hensyn til social beskyttelse, fremgår det af fast retspraksis, at en national lovgivning i det tilfælde, hvor dens anvendelse er mindre fordelagtig, kun er forenelig med EU-retten, hvis bl.a. denne nationale lovgivning ikke stiller den berørte arbejdstager mindre gunstigt end dem, der udøver hele deres beskæftigelse i den medlemsstat, hvor denne lovgivning finder anvendelse, og såfremt den ikke blot indebærer, at den pågældende indbetaler sociale bidrag, som ikke kommer ham til gode (jf. i denne retning dom af 19.3.2002, forenede sager C-393/99 og C-394/99, Hervein m.fl., Sml. I, s. 2829, præmis 51, af 9.3.2006, sag C-493/04, Piatkowski, Sml. I, s. 2369, præmis 34, dommen i sagen van Delft m.fl., præmis 100 og 101, og dom af 30.6.2011, sag C-388/09, da Silva Martins, Sml. I, s. 5737, præmis 72 og 73).
- 46 Domstolen har flere gange fastslået, at det formål, der forfølges med artikel 45 TEUF og 48 TEUF, ikke ville blive nået, hvis vandrende arbejdstagere ved at udøve deres ret til fri bevægelighed skulle miste de sociale fordele, som sikres dem ved en medlemsstats lovgivning, særligt når disse fordele udgør modydelsen for de bidrag, som de har indbetalt (jf. bl.a. dom af 21.10.1975, sag 24/75, Petroni, Sml. s. 1149, præmis 13, og dommen i sagen da Silva Martins, præmis 74 og den deri nævnte retspraksis).
- 47 Det konstateres imidlertid, at disse krav ikke overholdes, når en medlemsstats lovgivning, som det er tilfældet i hovedsagen, med henblik på beregningen af en alderspension til en vandrende arbejdstager som forsikringsperiode udelukker en hel periode, hvorunder denne har betalt bidrag til aldersforsikring, når det er ubestridt, at der ville være blevet taget hensyn til denne periode, hvis den pågældende havde haft bopæl i denne medlemsstat.
- 48 I denne forbindelse er det uden betydning, at den sygeforsikringsydelse, på grundlag af hvilken disse bidrag blev indeholdt, ikke kunne kumuleres med en tilsvarende ydelse, som i hovedsagen blev udbetalt til den pågældende i nævnte periode i henhold til lovgivningen i en anden medlemsstat. Bortset fra den omstændighed, at denne nationale antikumulationsregel ikke blev anvendt af de kompetente nationale myndigheder i forbindelse med udbetalingen af de ydelser, der er omfattet af denne regel, idet denne udelukkende blev påberåbt efterfølgende med henblik på beregningen af en særskilt ydelse, i det foreliggende tilfælde en alderspension, forholder det sig nemlig således, at da der rent faktisk blev indeholdt bidrag til aldersforsikring på grundlag af den sygeforsikringsydelse, som blev udbetalt til den pågældende af disse myndigheder, ville disse bidrag ikke være kommet ham til gode, hvis nævnte regel kunne gøres gældende over for ham.
- 49 Henset til samtlige de ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 1, litra r), og artikel 46 i forordning nr. 1408/71, sammenholdt med denne forordnings artikel 13, stk. 2, litra a), og artikel 45 TEUF og 48 TEUF, skal fortolkes således, at de er til hinder for, at en uarbejdsdygtighedsperiode, hvorunder der er blevet udbetalt en sygeforsikringsydelse, på grundlag af hvilken der er indeholdt bidrag til aldersforsikring, i en anden medlemsstat til en vandrende arbejdstager, i forbindelse med beregningen af en alderspension i en medlemsstat af denne anden medlemsstats lovgivning ikke anses for en »forsikringsperiode« som omhandlet i disse bestemmelser med den begrundelse, at den pågældende ikke er bosat i sidstnævnte medlemsstat og/eller har fået udbetalt en tilsvarende ydelse i henhold til lovgivningen i den første medlemsstat, som ikke kunne kumuleres med denne sygeforsikringsydelse.

Sagens omkostninger

- 50 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Artikel 1, litra r), og artikel 46 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996, sammenholdt med denne forordnings artikel 13, stk. 2, litra a), og artikel 45 TEUF og 48 TEUF, skal fortolkes således, at de er til hinder for, at en uarbejdsdygtighedsperiode, hvorunder der er blevet udbetalt en sygeforsikringsydelse, på grundlag af hvilken der er indeholdt bidrag til aldersforsikring, i en anden medlemsstat til en vandrende arbejdstager, i forbindelse med beregningen af en alderspension i en medlemsstat af denne anden medlemsstats lovgivning ikke anses for en »forsikringsperiode« som omhandlet i disse bestemmelser med den begrundelse, at den pågældende ikke er bosat i sidstnævnte medlemsstat og/eller har fået udbetalt en tilsvarende ydelse i henhold til lovgivningen i den første medlemsstat, som ikke kunne kumuleres med denne sygeforsikringsydelse.

Underskrifter